

İHMAL VE İSTİSMAR

Çocuğun sağlığını, fizik ve psikolojik gelişimini olumsuz etkileyen, bir yetişkin veya toplum tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan hareket ya da davranışlara “**Çocuk İstismarı**” denmektedir.

Çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini çocuğa bakmakla yükümlü kişi veya kişiler tarafından karşılanmaması sonucu, çocuğun gelişiminin en üst düzeyde gerçekleşmesinin engellenmesi **Çocuk ihmali** olarak tanımlanmaktadır.

ÇOCUKLARIN ÖRSELENMESİ VE İHMALİ TOPLUMSAL BİR YARADIR.

BU SORUNU ÇÖZMEK TÜM İNSANLIĞIN GÖREVIDİR.

Çocuk Hakları Sözleşmesine göre “18 yaşın altındaki her birey çocuk sayılır.”

Duygusal İstismar

Duygusal istismarı ve ihmali; çocuğun nitelik, kapasite ve arzularının sürekli kötülenmesi, çocuğun sürekli olarak insanüstü güçlerle, sosyal açıdan ağır zararlar verme ya da terk etme ile tehdit edilmesi, çocuktan yaşına ve gücüne uygun olmayan taleplerde bulunulması ve çocuğun, topluma aykırı düşen çocuk bakım yöntemleri ile yetiştirilmesi olarak tanımlanmaktadır

Fiziksel istismar

Fiziksel istismar, çocuğun sağlığına zarar verecek biçimde fiziksel yaralanması ya da yaralanma riski taşımasıdır. Genel olarak fiziksel istismar, çocuğun kaza dışı nedenlerle yaralanması olarak bilinmektedir. Aile içi şiddetle karşılaşan çocuklarda davranış bozuklukları, gelişmede gecikme sık görülmektedir

Cinsel İstismar:

Cinsel istismar, psiko-sosyal gelişimini tamamlamamış ve yaşı küçük olan bir çocuğun bir erişkin tarafından cinsel doyum için kullanılmasıdır. **Cinsel istismarın mutlaka şiddet içermesi gerekmez**“**Cinsel istismarda çocuğun rızasının olup olmadığına bakılmaz**” Çocuğa yönelik cinsel istismarın çocuk üzerinde en fazla etki bırakanı istismarın aile bireyleri veya akrabaları tarafından çocuğun tanıdığı bir yerde yapılmasıdır. Ensest, ana-baba otoritesine sahip bir erişkin ile bir çocuk veya ergen arasındaki her çeşit cinsel ilişkidir.

Çocuğu cinsel istismardan korumak için neler yapılabilir?

- Çocuklara bedenlerinin kendilerine ait ve özel olduğu, kimsenin zorla ve istemediği şekilde dokunamayacağı öğretilmelidir.
- Vücutundaki özel bölgeleri tanıtılmalı, bu bölgelere sadece annesinin ve doktorların dokunabileceği anlatılmalıdır.
- Kendini iyi hissetmediği dokunuşlara çocukların "hayır" deme hakkına sahip olduğu öğretilmelidir.
- Çocuğa iyi ve kötü davranışların neler olduğu öğretilmelidir.
- Çocuklar ana babalar ve öğretmenler arasındaki iletişim kanallarının sürekli açık olması sağlanmalıdır.
- Çocuk herhangi bir istismar durumuyla karşılaştığında onu dinlemek ve duygularını anladığımızı hissettirmek önemlidir. Çocuğun özgürce konuşmasına izin vererek bir ilişki kurmak ve ortam sağlamak gerekir.
- Çocuğa ona inandığınız duygusunu vermek önemlidir.
- Çocuğun anlattıklarını abartılı tepkiler vermeden dinlemek gerekir.
- Çocuğun varsa suçluluk duygularını anlatmasına izin vermek gerekir. Bunun onun hatası olmadığını vurgulamak önemlidir.
- Çocuğa bu konuyu paylaştığı için duyulan memnuniyet dile getirilmeli ve konuşmasının doğru bir davranış olduğu vurgulanmalıdır.
- Çocuk Koruma Kanunu gereğince öğretmenlerin çocukların istismar edildiğine tanıklığı durumunda yargı yolunun açılması gerekmektedir. Öğretmenlerin bu konudaki yasal sorumluluklarına ilişkin farkındalığın artırılması önemlidir.
- Çocuklara yönelik cinsel istismar konusunda duyarlılık sergilenirken esas amacın çocuğun yararı ve koruması olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle çocuğun ve aynı zamanda ailenin ikincil örseleme yaşamamasına özen gösterilmelidir.
- Daha fazla bilgi için okulların Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servislerine başvurabilirsiniz.

SAKLAMAYIN İHBAR EDİN!

BENİ KORUYUN BUNU BANA BORÇLUSUNUZ

Bildirimde Bulunabileceğiniz Telefon Numaraları:

- ✓ Alo 183 Kadın Çocuk Danışma Hattı
- ✓ Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Müdürlükleri
- ✓ Baroların Çocuk Hakları Merkezleri
- ✓ Emniyet Müdürlüğü Çocuk Polisi Şubeleri

COCUK

İSTİSMARINA

GÖZ

YUMMAYIN.

İstismar kuşkusu duyulduğunda neler yapılmalı?

- İstismar durumundan kuşkulananları durumunda, kesin tanı ve değerlendirmelerin yapılması için, çocuğu bulunduğu ilde çocuk koruma birimi/merkezi varsa bu birime/merkeze, yoksa en yakın hastanenin acil servisine götürülmelidir.
- Bu durumda yönlendirilen merkez ya da hastanede istismarın tanısı konulur ve hastane ya da merkez tarafından savcılığa bildirimde bulunulur.
- İstismar olayında çocukta gözle görülür bulgu ya da çocuğun anlattığı öykü varsa öğretmen okul yönetimine durumu bildirmeli, ancak yönetim hemen harekete geçmezse, kendisi savcılığa başvurmalıdır.

ÇOCUĞUN İSTİSMARA UĞRADIĞINI NASIL ANLARIZ...

- ✓ İçine kapanma veya aşırı hareketlilik içerisinde davranış sorunları yaşarlar.
- ✓ Bazen ağlarlar, bazen susarlar ve yalan söyleyip gerçekleri gizlerler. Ne olup bittiği ile ilgili kafası karışır. Korku, utanma, öfke, suçluluk, çaresizlik, zarara uğrama ve kirlenme duygusu hisseder.
- ✓ Eve gitmek istemezler, okulda kalmak istemezler. Ders başarılarında belirgin düşüşler yaşanabilir.
- ✓ Çocuğun vücudunda yanıklar, kesikler, çürükler, şişlikler, ısırık izi, kırık, çıkık, sigara yanığı vb.
- ✓ Jestlerinde, mimiklerinde ve yüz ifadelerinde donukluk dikkat çeker. Ağlanacak duruma güler, gülünecek duruma ağlayabilirler.
- ✓ Yaralanmaların mantıklı bir açıklamalarının olmaması.
- ✓ İstismara uğrayan çocuklar bunu çoğunlukla gizlerler. Sorduğunuzda size kaza ile olduğunu söyler.
- ✓ İstismara uğramış çocuklar alkol ve madde bağımlılığına daha yatkın olurlar.
- ✓ **ÇOCUKLARLA HER GÜN BİR ARADA OLUP ONLARI SÜREKLİ OLARAK GÖZLEMLEME OLANAĞINA SAHİP ÖĞRETMENLER, ÇOCUKLARIN DAVRANIŞLARI YA DA GÖRÜNÜMLERİNDEKİ EN UFAK DEĞİŞİKLİĞİ BİLE FARK EDİP NEDENİNİ ANLAMA KONUSUNDA ÖZEL BİR ÖNEME SAHİPTİRLER.**

TOKİ KÖPRÜLÜ ANADOLU LİSESİ

İHMAL VE İSTİSMAR

TOKİ KÖPRÜLÜ ANADOLU LİSESİ REHBERLİK
SERVİSİ